

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica-Thomistica - Cod. Ettenheim-Münster 226

**Endel, Roman
Majer, Ferdinand
[s.l.], 1731-1732**

Disputatio 1a

[urn:nbn:de:bsz:31-120354](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120354)

est profita ut sit actio, qua res, qua dicitur, accipit
plurē eā a eā pducere, et in dī differē eplēter
a gervatōe, quā n̄ dat pter eā re, gervato, sed
quā in epe id recepto gōminat.

Decad. 10. n. in qm̄vis om̄, qd̄ effit q̄ motū dicitur
debeat n̄ ab eā eē, n̄d̄ alqd̄ in p̄ans, ius iōitate
duratōis realis anseqm̄ pducats, aham̄ cum dicitur
q̄ actiōnē in p̄ans ead. Satis est, ut n̄ ab eā eē, ead̄
alqd̄ in p̄ans, ius iōitate nāc̄ originis et rāōis: A veri
mūdy sūp̄es ab eterno in p̄ans creaty, q̄ motū
p̄ans p̄ans n̄ sūp̄es, sed, actiōnē in p̄ans ead̄
ad eā, ead̄, ut p̄ans ex dicitur.

Partes Secunda Philosophia Naturalis

Sive

Philosophia Particularis

Philosophia Naturalis dividit̄ solet in univēsa et particularē, ut
q̄ p̄ans, ut hancōng vidim̄ in 11 Libris Philoſoſ: ubi agit̄
de ente n̄d̄, in quib̄ et eius p̄ans, cāō, et p̄ans
univēsa. Philoſoſ Particularis q̄n̄ et reliquos Libros in
q̄ p̄ans agit̄ de q̄ p̄ans. p̄ans etis n̄d̄ in p̄ans.
in Libris de Mundo et p̄ans agit̄ de ente nāc̄, ut p̄ans
n̄d̄: in Libris de generatōe et corruptiōe agit̄ de ente
n̄d̄, in p̄ans generatōe et corruptiōe, in Libris de aō, agit̄
de ente nāc̄, vivente sive n̄d̄, n̄d̄ vitali, p̄ans
tractatōe q̄ p̄ans dicitur ens n̄d̄ in p̄ans. mare
12.

Disputatō 12

In Libris de Mundo celesti.

N. 307 ^{us} Quidē quiddē hūc aliqua adhuc dicenda de mundo celesti
p̄ans de eius origine, ac unitate, p̄ans et duratōe
origine a eiq̄, eū n̄d̄ in p̄ans disputatōe p̄ans dicitur p̄ans

nō necesse ut amplius quid dicamus de unitate à mund.
 ita sicut Augustinus. De heresibus heres. 77. ut contrarium
 erroribus gratia fidem arumeret. Quod à deo ipse est factus.
 nā plures mundi est. de facto nō dēto. pōpōnt in
 plures pōnt à Deo. cum nō appareat ut pōpōnt. neq.
 ex parte ipsius pōnt Deo. neq. ex parte pōnt mundi.
 Quod à mundo pōnt pōnt pōnt ex eo. qā idud ē pōnt.
 cui in suo genere nihil dē. sed mundo nihil dē in
 suo genere: nā in primis dāt in mundo pōnt pōnt.
 in se ipsi pōnt dāt pōnt et pōnt. dāt pōnt es.
 pōnt pōnt. Quid dāt et in toto earum dāt pōnt.
 qō eide in suo genere nihil dē. de durate à eius
 pōnt id duraverit mēntē miser hūctores. hōctō.
 em à mundo condito qōp ad Vasalō. Xvi numerant cō.
 Ser mille pōnt pōnt. qōnt cū 70 dāt pōnt
 qōnt mille pōnt pōnt. 4. Pōnt mille centū
 nonaginta novē. Pōnt omni es dāt pōnt pōnt et
 alij plures nō pōnt. Pōnt à et in mundo durate
 in pōnt em dāt qōnt Deo. ord mario. nō in ita
 durabit: qā in die pōnt pōnt pōnt pōnt pōnt.
 Pōnt colligit ex illo pōnt. dō. non oūdet ultra
 pōnt. nec dura omni nō. qō ilq. dēt de calis nō quōd
 pōnt. cum pōnt in corruptōles. sed quōd mōnt es
 in pōnt in hac in ferora. dāt pōnt pōnt pōnt
 gen erases mōnt. quippe quā abq. illo mōnt.
 idiq. in pōnt pōnt nō. nō. nō. nō. nō. nō. nō. nō. nō.
 pōnt pōnt pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt.
 virtute edivni. pōnt igitur relictis dāt

Ludatio ja

Capitolo

Articulus primus

an calidus est materia et forma et quot sunt calidus.
 Pōnt. duobus modis qō alq. pōnt dāt pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt. pōnt.
 pōnt pōnt. qō nō. nō. nō. nō. nō. nō. nō. nō.

visiter dicit in es parentibus, quibus affert maā et
soā. Secundo ipse excludente quod ex maā et soā
quod videlicet ex nulla ratione maā et soā
Calid primo modo ē simplex patebit ex denuo,
an a dō modo, si etm simplex quare ito. igitur

N. 319

Dis. Calid nē q̄q̄ simplex excludens q̄p̄tionē ex
maā et soā, adeq̄ affert maā et soā. ita Alē
E. jode Calid p̄sertim c. 9. & 95. illis verbis: Calid a ē quid
eorum, quā singularia sunt, et eorum quā ex maā
s. p̄m̄ r̄ae. q̄q̄ simplex ē. Affā q̄lta indēns
ā maā, sed calid nē substā completa indēns ā
maā, q̄ Calid nē q̄q̄ simplex. nē certa, q̄ face
q̄q̄ neḡ educit, neḡ partit̄ q̄p̄t̄ ex maā. n
p̄o, Affā q̄lta indēns ā maā ē Affā int̄ra
calid nē Affā int̄ra, q̄ C. n. oīd iudicō ē
certa. n. p̄o. Affā maālis ē. Affā int̄ra,
sed Affā q̄lta indēns ā maā ē Affā int̄ra,
nōd h̄t̄. h̄ ex alia r̄ae dicit̄ sp̄i r̄uales, q̄m̄ q̄ p̄
sua q̄lta, s. subsistētes, et indēns ab oī h̄t̄,
q̄ C. n. etm̄ sit clara, ex q̄, q̄ maālis ē ā jōi
r̄ad, et veluti r̄ad̄a m̄s̄el̄t̄ōis. q̄ p̄, cum n
sint Affā int̄ra q̄p̄t̄ maā et soā. ē ā maā
Calid et maā q̄p̄t̄ sublt̄nariū d̄v̄sa p̄lter
r̄ois: oīd maā Calid, et maā q̄p̄t̄ sublt̄nariū
dupl̄citer q̄p̄t̄rari p̄m̄t̄ r̄m̄p̄e maālis p̄ent̄re,
et soālis maālis q̄p̄t̄rari, s. p̄p̄t̄e carid̄nt̄
p̄s̄ent̄, q̄p̄t̄rari nōd soālis, s. p̄p̄t̄ōis d̄v̄sa
r̄oes, s. quib̄ ad p̄nas soāis ord̄m̄t̄. s. m̄
s̄n̄t̄, s. quib̄ r̄ois, am̄r̄ū s. p̄m̄ p̄t̄e soālis
p̄t̄rari, s. a dō modo auj̄r̄at̄, s. d̄v̄sa oī r̄ois
quonid maā Calid et maā q̄p̄t̄ sublt̄nariū sublt̄nariū
p̄lter r̄ois, s. quib̄ ad p̄nas soāis ord̄m̄t̄, q̄m̄ q̄p̄t̄ Calid et soā
ad soā Calid̄nt̄ m̄r̄ū m̄m̄s̄el̄t̄ōis p̄p̄t̄rari

12. Calidiores incorrupte res petuo duraturu ex dicitur
ad duraco infra. Nota repugnare videtur quia sunt,
quod est calid: qd q.

13. In quibus calefactis sunt, non gles qnarie, color factus frigidus
humiditas et puritas, qd si ab motu corrupta. pa. 12. 13.
quinter dicuntur ab uniu esse frigidu, sed temperatu
maxime adentis et sua natura, sed calidum et sic de calid;
qd in eis sunt gles qnarie gles, etiam corruptas.

14. Quia dicitur gluce. Sed non caret atris partibus, quod videtur
et velut, atris autem, et fuliginis, unde liquidum est
et saloer et sumq in illa caliditate regione et hinc, et ita
illud est et liquidum, qd salidum est qd dicitur, sunt dicitur.

15. Quia dicitur supra nunc infra. Sed deprehe videtur.
in dicitur mercurii motu supra nota infra. Sed hinc dicitur
requerunt, nisi dicatur calor est ad nitas aeris, fluidos, in
qto dicitur, in uideantur, hinc dicitur in aere.

16. Quia dicitur gluce. Calidum est nobilissimum quoniam sublimari, qd
incorruptibile est nobilissimum, et sic corruptibile: sed non autem
nobilissimum, si non est aatum: qd est aatum.

17. Pal: in dicitur Cal: errantem gloria de: et opera
manuum eius annuat firmamentum, qd Cal: debeat esse
ad.

18. Cal: generant in his sublimariibus res aatas vq:
in fias in aere, raras in aquis qd est qd aatas et
virtus.

19. Quia dicitur, in dicitur, nunc est ita acquisitum, quasi
Cal: in se percant, sed hinc dicitur ad motu, et influetis
in omnia generaco, quod post die iudicij non erunt
amplig.

20. Quia dicitur, da. repugnat, ut, calid dures ad duraco case:
que matice et facta infra ca. ut dures ad duraco syn:
case qn matice hinc est illud qd infra, gles est duraco Cal:
in aatum duraturu a: a etc.

rao generica fca in quibz defumit a fcti modo
ad hanc, ptes fca defumit a fcti exite, hinc ga
entis aati: ex fcti, idz fca viventes fca fcti fcti
calid.

Ad hoc qd nra calos exarant gloriã Dej es opera manũ
eius ammittare fcti nra p dactet quaff calz fcti
pactet mltas fca mactet hnd, v ouafionaliter,
qong fca lobz nra a ouafio exarant gloriã Dej,
es opera manũ ejus ammittare.

Ad hoc qd vid ex fcti dicit: ia B. 2. 70. At. 3. Calos
generare duntaxat ut m fcti Dej viventis, v
gloriã exarant id, in his fcti mactaribz res aãtas, ac
fcti d, calos ut aãtas fcti generare egãti res aãtas
ad qd fcti nra, ut qm mactet calz ac viverent.

Quo fcti Secunda

a fcti

Artus primus

De

Nra numero es magne eorũ.

Indu. fcti eras olim grandã diciturã aftra nihil ac aliud
qm grandia quoda unig calz inferioris fcti macta, f
qua Lux calz em pte, ad nros oculos transfmctas, f
fcti comentid qd fcti d ondu amply hnd dicit apud fcti
nra ois qm mactet fcti mactet aftra oia ac vctis calz parat,
globofas eãd, densasq ac Lũm plenas. itã igit qd,
an fcti fcti quoda fcti a calis in qd calz fcti
ro qd fcti. fcti, quãd fcti eãd mactet. igit

N. 200

Indu. aftra fcti fcti a calis, in qd calz fcti: itã
a fcti, qd Ha fcti aãd mactet, qm hnd in aftri macta
in calis fcti, fcti fcti fcti aãd fcti fcti fcti
aftra oia fcti fcti, fcti, fcti, et qd
Luce nra gloriã fcti quãd in fcti eãd fcti fcti fcti

N. 201

naturo diversitate inveniendi ad vltm epist. p. 100.
Sali vero sterna subtilima inusitata quae plane p. 100
et rara p. 100, adeo maxime p. 100 ab ipis astris.

N. 402. Quo rati prater 7 Planetas in suis orbibus existentes
danti in celo adereorantimiles, ita vero, qui magis
p. 100 videntur p. 100, si mille viginti duo, i. n. d. tres
expresse. Solis L. 2. de solis. c. 9. 6; his verbis: in
ia p. 100 h. e. m. p. 100, ut univ. v. 100
p. 100 in p. 100 numeru videntur, p. 100
astron; et p. 100. Da par nitens experimento oculoru
et p. 100 explorata qui p. 100 Astron. p. 100.

N. 403. Quo stio oes stella in erraticae qm iora fixa terra
magis excedant exceptis Mercurio, Venere, et Luna
ita rasom p. 100 astron: p. 100 gluo p. 100
relata ad magnitudinem terra. Itaq; stella; in magnitudinis
: qua numeratus 17 2 utm i. n. p. 100 p. 100
centies et p. 100. Da magnitudinis: qua p. 100 95: nonaginta
glia magnitudinis: qua p. 100 200: Septuages bis. p. 100
magnitudinis: qua p. 100 200: quinquages et quater. p. 100
magnitudinis: qua p. 100 17: triginta et quinquies. p. 100
p. 100 magnitudinis: qua p. 100 99: decies et octies.

Solventes obiectos.

N. 404. Obiecto p. 100 ad quosdam n. astron. atq; in vras
experientia quas p. 100 de e. n. p. 100 p. 100, ita
e natura elementaris, p. 100 ignea, qm p. 100
ad ad e. n. p. 100 q. p. 100 in p. 100, uig. n. p. 100
qua p. 100 opticos p. 100 saltem p. 100 p. 100
qm dicendo p. 100, clares alijs atq; alijs p. 100
p. 100 ac p. 100 p. 100 p. 100 in
p. 100 p. 100: q. p. 100.

N. 405. Obiecto p. 100: qm n. p. 100 videntur p. 100
p. 100 p. 100 cum suis p. 100 q. n. p. 100
p. 100, ut p. 100 in p. 100 p. 100.

in orbē ē q̄q̄ valde exiguid, q̄ n̄ p̄s celeritate motu s̄q̄ p̄p̄ij
 equare celeritate motu quo movet totū s̄q̄ Galū.

Inares d̄ni. Quid sentiendū de effluū celestiu q̄ru, N. 900

Utes i mo n̄ vivētia, s̄d etm vivētia d̄dēns
 efficiēter ab influū et cāctē q̄ru celestiu cāctē:
 q̄ quocūq̄s d̄dēns motu p̄hō d̄dēns a i m̄d̄reale
 et aeterante n̄ om̄q̄ q̄m motu s̄q̄: atq̄ n̄ modo
 n̄ vivētia subūnarā, s̄d etm vivētia movēts
 motu p̄hō, sive s̄ p̄tā motu p̄hō, ut patet
 d̄dē generants, angēts, et d̄dēctē d̄dēferants,
 q̄ n̄ modo n̄ vivētia. s̄d etm vivētia d̄dēns a i mo
 generantē, q̄ ē salū rōs d̄dē. Utes d̄dē. Calūct
 affra totū ab influū motu in n̄ vivētia influant
 ut cāctē p̄hō, ad gēnerāōes vērō vivētiū q̄ru n̄
 solū ut cāctē in p̄tā. rāo i n̄a partis ē: q̄
 p̄tā utā s̄mel operāre celestiu q̄ru in mundū
 subūnarā n̄ d̄dēares, quare eis d̄dēget influū
 p̄hō in p̄dūō n̄ vivētiū, sive p̄dūants m̄ra
 terrā p̄hō, ut Metalla, sive in suffūctē terrā,
 et in alijs cōm̄tīs: nō p̄tē s̄mā d̄dēctē p̄hō,
 quā ex d̄dēns oīa m̄lōriā n̄ aāto, merito afurants
 ea ḡnere eminenter, et ut cāctē aq̄i vōd.

rāo d̄dē partis ē: q̄ oīs cāctē p̄hō debet effluū
 ḡnere n̄ eminenter n̄ p̄tā. ut sup̄ōm̄g ex
 libro d̄dē Chōd. s̄d q̄ru celestia neq̄ em̄nter
 neq̄ p̄tā ḡnere vivētia s̄p̄e q̄ru n̄ in actiōn
 gradu afurē, q̄m i s̄a vīta p̄p̄ertā: q̄ n̄ s̄ cāctē
 p̄hō vivētiū.

Inares q̄ru. n̄a n̄ d̄dē cāctē p̄hō vivētiū,
 quā cāctē p̄hō p̄tā ḡnere emergunt ex p̄tā
 n̄a. cūa h̄ d̄dē cū alijs d̄dēctē p̄hō. s̄d d̄dēctē
 p̄tā ḡnere q̄ru d̄dēctē vivētiū n̄
 aeteri cāctē p̄hō. q̄m aetheri n̄a c̄ affluū cāctē.

ab eo quippe talis in, a mundi affinitate virtute dicitur
 ad utraque ac seminaria fuisse ingenita hac a seate
 videtur aduersari d. Thomae, quod 1^a B. 2. 70. dicit ad
 1° d. ubi dicit: quod caeleste cum sit mouens motu
 modo infanti, quod agit in virtute ipsius agentis, et
 adeo ex virtute sui motoris, qui est effectus virtutis
 ut caere vita. Quod est illud arguitur quod hoc modo
 soluitur d. dicitur de effectibus virtutis ex parte materiae
 itaque dicitur a d. Thomae in Summa Theologiae. ar. 3. dicitur
 causa quod est causa partibus dicitur virtutis ac motus
 aliquid media virtute quodam modo, caelesti quod impedit
 qua elevetur in partem aliorum infanti ad quod effectus
 quodam virtute excedentur. Tu elige ex his sententias
 qua tibi videbitur rationi affior.

Disputatio 2^a
 Libros de generatione et
 corruptione

Duobus libris hanc materiam tractat Aristoteles, in quibus
 generatio et corruptio et incrementum et decrementum agitur, et
 plura. hinc dicitur

Quodlibet 1°
 de generatione et corruptione

Quid sit generatio, et an generatio
 realiter differt ab alteratione?

N. 210us Ad idem idem generatio et corruptio in rebus non
 intelligitur sine motu potest dubitare, videmus enim
 quotidianas transformationes et corruptiones ut: ignis mutat
 in aquam, quod in caelo videtur. Quod est generatio et corruptio
 non quod ab actu, quod sit mutatio de actu in quodam modo
 et corruptio actu. In his non mutatio, qua pariter dicitur dicitur